

ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก

ไพบูลย์วรรณ จิตพัฒนกุล¹ จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย² โยธิน ศรีโสภา³ และ นรินทร์ สังข์รักษา⁴
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ADMINISTRATIVE STRATEGY OF ACTIVE LEARNING FOR THE UNDERGRADUATE
EDUCATION PROGRAM, RAJABHAT UNIVERSITIES IN THE WESTERN REGION

Phaiboonwan Jitpattanakul¹, Jittirat Seangloetuthai², Yothin Srisopa³ and Narin Sangraksa⁴

^{1, 2, 3}Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University, Thailand

⁴Faculty of Management Science, Silpakorn University, Thailand

E-mail address: phaiboonwan1234@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 5 เมษายน 2562

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 9 กรกฎาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 1 พฤษภาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อ
การเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก 2. วิเคราะห์และกำหนด
ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก
3. รับรองยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาค
ตะวันตก วิธีดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอนใน
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก เครื่องมือคือวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์
การสังเกตและจดบันทึก การรวบรวมข้อมูลคือวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร วารสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ
เก็บข้อมูลภาคสนามโดยสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT
Analysis) ประเมินสถานการณ์ภายในองค์กร The McKinsey's 7'S Model วิเคราะห์ TOWS Matrix และ
วิเคราะห์ภาพรวมอนาคตโดยใช้ PESTEL Analysis ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์กลุ่มเป้าหมายคือ
ผู้เชี่ยวชาญ 17 คน เครื่องมือคือแบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง การรวบรวมข้อมูลนำผลจากผู้เชี่ยวชาญ 17 คน
และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ขั้นตอนที่ 3 การร่าง
ยุทธศาสตร์และการรับรองยุทธศาสตร์ กลุ่มเป้าหมายคือผู้เข้าร่วมประชุม 20 คน เครื่องมือคือร่างยุทธศาสตร์การ
บริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตกการรวบรวม

ข้อมูลนำเสนอร่างยุทธศาสตร์ในที่ประชุมเชิงนโยบายและการวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลจากการประชุมมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพและวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและความต้องการ 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านบุคลากร 2. ด้านบริหารการเงิน 3. ด้านการบริหารวัสดุในสำนักงาน 4. ด้านการจัดการบริหารควบคุมให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาด้านผู้เรียน มีจำนวน 6 กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาด้านผู้สอนมีจำนวน 7 กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาด้านการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัย มีจำนวน 7 กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาด้านเทคโนโลยี สื่อ การจัดการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ มีจำนวน 5 กลยุทธ์ 3) ผลการประชุมมีฉันทามติว่ายุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานได้ สามารถนำไปใช้ดำเนินงานได้และเหมาะสำหรับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

ข้อค้นพบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกส่งผลให้นักศึกษามีความสุขในห้องเรียน มีการคิด ร่วมมือกันทำงาน มีความกระตือรือร้นมากกว่าเดิมและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ด้านผู้สอนมีการตื่นตัว พัฒนาการเองเพื่อจัดการสอนแบบ Active Learning

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูมิภาคตะวันตก

Abstract

This research aims to: 1. study the problems and needs related to the administrative strategy of Active Learning for the Undergraduate Education Curriculum of Rajabhat Universities in the Western Region, 2. analyze and define the administrative strategy of Active Learning for the Undergraduate Education Curriculum of Rajabhat Universities in the Western Region, 3. reassure the administrative strategy of Active Learning for the Undergraduate Education Curriculum of Rajabhat Universities in the Western Region. The process of data collection was divided into 3 steps: Step 1: Selecting the target groups: the target groups include administrators, academics, instructors of the Undergraduate Education Curriculum in Rajabhat Universities in the Western Region. The tools employed in this research were: the analysis of documents, interviews, observations and note taking. The data was collected from: documents, Journals and relevant research articles. Field data was collected by: in-depth interviews, environmental analysis (SWOT Analysis), and evaluating of the situation within the organization (The McKinsey's 7'S Model), analyzing the TOWS Matrix and analyzing the future overview using PESTEL Analysis. Step 2: Collecting data seventeen experts, the tool for data collecting was the Semi-structured questionnaires, data from 17 experts were analyzed and

calculated to find the median, mode, and interquartile range. Step 3 : Defining the administrative strategy of Active Learning: Twenty participants were invited to the meeting to define administrative strategy of active learning for the Undergraduate Education Curriculum of Rajabhat Universities in the Western Region. The qualitative data and the contents raised from the meeting were analyzed and presented.

The results of the research found that 1) there were five problems and needs in the following areas: 1.1 People 1.2 Financial management 1.3 Material management in the office 1.4 Management and control for effective work 2) Four administrative strategies were found, namely: Strategy 1, learners development with 6 methods, Strategy 2 instructor development with 7 methods, Strategy 3 university's administrative development with 7 methods, Strategy 4 the development of technology, media, teaching and learning management and learning resources with 5 methods. 3) The meeting reached the consensus on all four strategies that they were appropriate and practicable.

Keywords: Administrative Strategy of Active Learning, Undergraduate Education Curriculum, Rajabhat Universities in the Western Region

บทนำ

ในแผนการศึกษาชาติ 20 ปี กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะที่เรียกว่า 3R8C 3 R ได้แก่ รู้ อ่าน รู้ เขียน เข้าใจความหมายของเรื่องราวต่างๆ สามารถสื่อสารไปยังผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม รู้คณิต สามารถตีความหมาย เข้าใจความคิดต่างๆที่สื่อสารออกมาในรูปของคณิตศาสตร์ รู้ ICT เข้าใจ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในโลกปัจจุบัน มีทักษะCritical Thinking and Problem Solving : มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้ Creativity and Innovation : คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม Collaboration Teamwork and Leadership : ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ Communication Information and Media Literacy : ทักษะในการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ Cross-cultural Understanding : ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม Computing and ICT Literacy : ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี Career and Learning Skills : ทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้Compassion : มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย เมื่อเด็กมีคุณสมบัติเช่นนี้แล้วจะส่งผลดีต่อประเทศเพราะจะไปสร้างสังคมใหม่ ที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์และไปสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อให้มีรายได้เข้ามาสู่ประเทศให้ประเทศเป็นประเทศ 4.0 ต้องคิด ประดิษฐ์ของ หรือนวัตกรรมขายให้มีรายได้เข้าสู่ประเทศ มิใช่เป็นเกษตรกรรมแบบเดิม เป้าหมายของการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้เช่นนี้ จึงต้องมีการจัดการศึกษาเพื่อให้เด็กมีความสามารถที่จะทำแบบนี้ได้ สิ่งสำคัญ

ที่จะเปลี่ยนไปอย่างมากคือวิธีการเรียนการสอน จากเดิมสอนแบบ Passive Learning เปลี่ยนเป็นการสอนแบบ Active Learning สอดคล้องกับที่กมล รอดคล้าย กล่าวไว้ว่า ครูต้องเปลี่ยนจาก teacher หรือ ผู้บอกไปเป็น Facilitator ผู้อำนวยความสะดวก การสอนแบบใหม่จะต้องเป็นการสอนโดยการทำ จึงจำเป็นต้องปรับระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ ที่เป็นการเรียนรู้แบบ Active Learning (กมล รอดคล้าย, 2561: สัมภาษณ์)

รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี โดยเน้นเป้าหมายการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพ เป็นคนเก่ง และคนดี มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ยกย่องคุณภาพการผลิตบัณฑิตครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงมีบทบาทในการสร้างครูที่มีคุณภาพที่นำไปสู่การสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพและตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) จึงระบุเน้นว่าการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครู (มคอ.1) นี้เน้น “สมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง” ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้นเน้นให้ “มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดขั้นสูงเป็นผู้มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถในการคิดขั้นสูง มีความฉลาดดิจิทัล ทักษะการทำงานเป็นทีม มีทักษะข้ามวัฒนธรรม รู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก มีส่วนร่วมในการพัฒนาความก้าวหน้าให้กับวิชาชีพครู สามารถแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล” ส่วนมาตรฐานผลการเรียนรู้ ด้านความรู้ นั้น ระบุว่า “ให้มีทักษะการนิเทศและการสอนงาน ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการร่วมมือสร้างสรรค์และทักษะศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความเข้าใจ ในการบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติจริง” ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ “จะมีการจัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ การลงมือปฏิบัติและทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้” (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ.2562, 2562:2-3)

เมื่อครูเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้เป็นอย่างดีสามารถสร้างกระบวนการสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยเริ่มที่การจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ (ครูของครู) ให้เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อเป็นแบบอย่างและบ่มเพาะให้กับนักศึกษาครูได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระบบบริหารเพื่อการเรียนรู้ ที่เป็นการเรียนรู้แบบ Active Learning ในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เนื่องจากทั้งสี่แห่งนี้มีพื้นที่ใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่เหมาะสมด้านการบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรอื่น หรือมหาวิทยาลัยแห่งอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก

2. เพื่อวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออก
3. เพื่อรับรองยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตของผู้เชี่ยวชาญและผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการ 3 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตของผู้เชี่ยวชาญและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประกอบด้วย 1) ผู้บริหาร 2) อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 30 คน หรือจนกว่าข้อมูลอิ่มตัว ใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

ขั้นตอนที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 17 คน จำนวน 3 รอบ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่

  - 1) นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 1 คน
  - 2) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ จำนวน 4 คน
  - 3) คณบดีคณะครุศาสตร์ จำนวน 4 คน
  - 4) รองคณบดีคณะครุศาสตร์จำนวน 2 คน
  - 5) อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 5 คน
  - 6) นักวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จำนวน 1 คน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 20 คน ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักวิชาการ
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาสภาพการณ์ วิธีการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออกโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research)
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมและมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
4. ขอบเขตในด้านระยะเวลา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือน เมษายน– ธันวาคม พ.ศ. 2561

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy Research) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ร่วมกับเทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยมีขั้นตอนในการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการณ์และความต้องการ การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออก กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน จำนวน 30 คน เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร วารสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลภาคสนามโดยสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ประเมินสถานการณ์ภายในองค์กร The McKinsey's 7'S Model วิเคราะห์ TOWS Matrix และวิเคราะห์ภาพรวมอนาคตโดยใช้ PESTEL Analysis

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออก กลุ่มเป้าหมายคือผู้เชี่ยวชาญ 17 คน เครื่องมือคือ แบบสอบถามแบบกึ่งโครงสร้าง มีการหาค่าความเที่ยงตรง 0.97 การรวบรวมข้อมูลนำผลจากผู้เชี่ยวชาญ 17 คน และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอและรับรองยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออก กลุ่มเป้าหมายคือผู้เข้าร่วมประชุม 20 คน เครื่องมือคือร่างยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออก การรวบรวมข้อมูลนำเสนอร่างยุทธศาสตร์ในที่ประชุมเชิงนโยบาย และการวิเคราะห์ข้อมูลนำข้อมูลจากการประชุมมาวิเคราะห์เชิงคุณภาพและวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาและความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออก

จากการศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออกเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่ได้พัฒนามาจากวิทยาลัยครู ดำเนินภารกิจในการผลิตบุคลากรทางการศึกษา ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออกดังกล่าวข้างต้นแล้ว สภาพของสังคมในปัจจุบันได้มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก คนในสังคมต้องมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เช่น สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรอบรู้ สามารถนำตนเองแก้ปัญหา และทำงานเป็นทีมได้ มีความสามารถในการสื่อสารการใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ ปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดตะวันออกมีภารกิจหลักด้านการผลิตบัณฑิต จึงต้องตระหนักถึง

ความเปลี่ยนแปลงข้อนี้และต้องปรับการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้มีการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติซึ่งหมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ระบบ กลไกที่ให้ความ มั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษา ว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ เพราะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษามีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร การปรับเปลี่ยนกลวิธีการสอนของอาจารย์ การเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้มั่นใจว่า บัณฑิตจะบรรลุมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังได้จริง

ด้านศักยภาพการจัดการสอนแบบ Active Learning นั้น พบว่าอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยมี ศักยภาพมีความรู้ และอาจารย์มีความต้องการให้บัณฑิตที่จบไปได้รับการยอมรับจากผู้ใช้บัณฑิต อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก คือ ขาดการประสานงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบายกับอาจารย์ผู้ปฏิบัติ และอีกฝ่ายหนึ่งคือนักศึกษาที่ไม่มีความรู้ เกี่ยวกับการจัดการสอนแบบ Active Learning สำหรับสภาพการณ์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตกมีประเด็นสำคัญ ได้แก่

ด้านทรัพยากรมนุษย์

ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในส่วนของอาจารย์จะมี บางส่วนที่เคยชินกับการสอนแบบบรรยาย ไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จึงไม่ได้เข้าร่วมการ อบรม เพื่อนำวิธีการมาปรับใช้ในการเรียนการสอน นอกจากนี้ อาจารย์ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะการ วัดผลและประเมินผล ส่วนด้านนักศึกษานั้นคุ้นเคยกับวิธีสอนด้วยวิธีการจดบันทึก ฟังบรรยาย จึงขาดความ กระตือรือร้นที่จะสืบค้นหรือร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น คิดวิเคราะห์ตามแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

ด้านการบริหารเงิน

มีการจัดสรรงบประมาณเป็นการเขียนขออนุมัติเป็นรายปี หากมีการปรับให้อัตราค่าเรียนโครงการ เป็นรายภาคการศึกษา อาจารย์จะสามารถเลือกจัดกิจกรรมหรือเลือกวัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับกิจกรรม การสอนกับนักศึกษาแต่ละหมู่เรียน

ด้านการบริหารวัสดุในการดำเนินงาน

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษายังขาดความเสถียร ในด้านอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ

ด้านการจัดการบริหารควบคุมเพื่อให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ยังไม่มีตรวจสอบว่าเมื่อปฏิบัติตามโครงการตามแผนแล้ว มีผลลัพธ์อย่างไร สภาพปัญหาได้รับการแก้ไขตรงตามที่ตั้งใจไว้หรือไม่ ขาดการตรวจสอบสาเหตุของการไม่ประสบผลสำเร็จ เช่น ไม่ปฏิบัติตามแผน แผนไม่เหมาะสม หรือวิธีนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม

2. ผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์และกำหนดการบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) การจับคู่จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค (TOWS Matrix) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาด้านผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการสอนแบบ Active Learning

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพทางการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ เพื่อสร้างความคิดรวบยอดได้

กลยุทธ์ที่ 5 สนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมสังเกตการสอน Active Learning ในโรงเรียน

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ทั้งในการเรียนและการใช้ชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาด้านผู้สอน

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างความตระหนักให้อาจารย์เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการสอนแบบ Active Learning

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์สามารถใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) การสอนแบบโครงการ (Project Based Learning) ได้

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาอาจารย์ให้สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติรายวิชา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถให้คำปรึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม และใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย โดยเน้นสื่อการสอนที่ทันสมัยหรือร่วมสมัยเพื่อเสริมเนื้อหาที่สอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาด้านการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัย

กลยุทธ์ที่ 1 สนับสนุนให้ผู้บริหารและอาจารย์มีส่วนร่วมในการพัฒนางานต่างๆ

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนให้มีการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กรโดยใช้วิธีที่เหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ วิธีปฏิบัติงาน รายละเอียดการดำเนินงานและขั้นตอนต่างๆของกิจกรรมที่มีความชัดเจน และปฏิบัติได้จริง

กลยุทธ์ที่ 4 มอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้รับผิดชอบในระดับต่างๆสามารถตัดสินใจได้ตามความเหมาะสมและบริบทของงาน

กลยุทธ์ที่ 5 จัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานให้คณะและสาขาวิชา

กลยุทธ์ที่ 6 จัดหน่วยงานดูแลรับผิดชอบ ให้คำแนะนำอาจารย์ด้านการใช้ระบบสารสนเทศในการสอน

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกระดับอย่างสม่ำเสมอทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาด้านเทคโนโลยี สื่อ การจัดการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบเครือข่าย สัญญาณเครือข่ายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆให้มีความพร้อมทุกด้านสำหรับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาสื่อที่ทันสมัยสำหรับสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนให้มีการจัดระบบการอำนวยความสะดวกในการใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในมหาวิทยาลัยและเครือข่ายภายนอก

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการสร้างโปรแกรมประยุกต์และแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาและอาจารย์

3. ผลการรับรองยุทธศาสตร์การบริหารเพื่อการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดระยอง

จากการจัดประชุมเชิงนโยบาย เพื่อรับรองยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดระยอง ผู้เข้าประชุมเชิงนโยบายได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อสรุปในการกำหนดยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ด้วยวิธีการอภิปรายซักถามและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดระยอง และมีความเห็นอย่างฉันทามติว่ายุทธศาสตร์มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ที่จะกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควัดระยอง นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะประเด็นสำคัญ ได้แก่ การปรับคำ เรียงลำดับกลยุทธ์ตามหลักการบริหาร ส่วนการนำ

ยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ไปใช้นั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งต้องมีแนวทางดำเนินการไปสู่การปฏิบัติจริงและต้องมีดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จ (Key Performance Indicator) ในมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งเพราะแต่ละแห่งมีบริบทที่แตกต่างกัน และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสื่อสาร สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาตามขั้นตอนการวิจัยจนเสร็จสิ้น ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภายในมหาวิทยาลัย เพื่อให้บัณฑิตมีคุณสมบัติตรงตามที่ใช้บัณฑิตต้องการจึงมีการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อศตวรรษที่ 21 โดยที่ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตกทุกแห่งมีการกำหนดยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย โดยพิจารณาจากส่วนต่างๆ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-พ.ศ.2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-พ.ศ.2564) แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-พ.ศ.2564) ทิศทางแผนอุดมศึกษา ระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2560-พ.ศ.2574) ทศวรรษ เสิมียนเพชร (2556 : 63) กล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ทำให้กรอบแนวคิดการจัดการศึกษาได้รับอิทธิพลจากบริบทของโลกที่เปลี่ยนไป ส่งผลให้สถาบันการศึกษาทั่วประเทศให้ความสนใจกับการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันกระแสความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากนี้การปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แนวทางการจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนด้วยกระบวนทัศน์ใหม่ การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นักวิชาการนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะแก่ผู้เรียน สามารถสรุปองค์ความรู้ของตนเองได้ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21

ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัญหาและความต้องการของการบริหารจัดการหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีความประสงค์ให้อาจารย์ทำวิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบ Active Learning ในชั้นเรียน พัฒนาการเรียนเพื่อใช้แก้ปัญหา มีการสร้างเครือข่ายกับโรงเรียน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถไปเชื่อมโยงกับโรงเรียนได้ ส่วนอาจารย์นั้นต้องการให้มีการกำหนดภาระงานสำหรับอาจารย์ที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ให้ชัดเจน เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจ และเป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจด้วย และควรมีการสำรวจว่าแต่ละวิชา แต่ละสาขาวิชาต้องการใช้สิ่งสนับสนุนใดบ้าง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรมีการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องแก่อาจารย์ที่สอน Active learning และก่อนมีการประกาศใช้นโยบายใด ควรให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ SWOT หรือมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนตั้งแต่ต้น ส่วนผู้ใช้บัณฑิตนั้นต้องการให้มีโอกาสร่วมประชุมกับทางมหาวิทยาลัยหรือได้พบกับนักศึกษาก่อนที่จะออกฝึกสอนเพื่อทางผู้ใช้บัณฑิตได้แนะนำภาพการทำงานในอนาคตแก่นักศึกษา สอดคล้องกับที่นิภาภรณ์ คำเจริญ (2556 : 237-240) ทำการวิจัยเรื่อง อนาคตภาพการบริหารจัดการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในทศวรรษหน้า ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพของ

การบริหารจัดการคณะครุศาสตร์ จะแสดงออกมาในรูปของวิทยาลัยครูเชิงสร้างสรรค์ประกอบไปด้วยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พหุวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย ด้านกลยุทธ์จะเน้นกลยุทธ์การทำงานที่คำนึงถึงการอยู่ร่วมกับชุมชนเป็นหลัก ด้านระบบประกอบด้วยการพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมีการนำระบบการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยมาใช้เพื่อส่งเสริมการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และด้านบุคลากร บุคลากรจะต้องเป็นบุคลากรที่เก่งในด้านต่างๆได้แก่วิจัย วิชาการ การบริหารและความเป็นครู นอกจากนี้ยังมียุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนคณะครุศาสตร์สู่อนาคตภาพซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ 4 ด้านคือ 1) ด้านโครงสร้างประกอบด้วยกลยุทธ์ในการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของคณะ 2) ด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วยกลยุทธ์ในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานของคณะและการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำกลยุทธ์ 3) ด้านระบบ ประกอบด้วยกลยุทธ์การส่งเสริมด้านหลักสูตรและระบบการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้การส่งเสริมด้านคุณภาพบัณฑิตและการส่งเสริมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและ 4) ด้านบุคลากร ประกอบด้วยกลยุทธ์ในการบริหารงานบุคคลการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

2. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาควะวันตก

จากผลการวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. พัฒนาด้านผู้เรียน 2. พัฒนาด้านผู้สอน 3. พัฒนาด้านการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัย 4. พัฒนาด้านเทคโนโลยี สื่อ การจัดการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาด้านผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาให้ผู้เรียนมีความตระหนักถึงความสำคัญ ประโยชน์ และสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เหมาะสมกับผู้เรียนได้

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยเทคโนโลยีและกระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสม สรุปลองค์ความรู้จากการสืบค้น เพื่อสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์ทั้งในการเรียนและการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ผู้เรียนใช้ศักยภาพทางการสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการพัฒนาตนเองและถ่ายทอดสู่ผู้อื่นได้

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้จากศาสตร์อื่นหลาย ๆ ศาสตร์ ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ เพื่อสร้างความคิดรวบยอดรวมทั้งถ่ายทอดต่อได้

กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ในสถานศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Aksit และคณะ (2016) ซึ่งได้ตรวจสอบประสิทธิภาพของการปฏิรูปการศึกษาล่าสุดในตรรกะจากมุมมองของนักเรียน ผลจากการวิจัยทำให้เข้าใจแนวคิดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ที่มีต่อการเรียนรู้แบบเชิงรุก วิธีการนำไปใช้และสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จ โดยนักศึกษา

ครู 316 คนในคณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย Erciyes ได้ให้ข้อมูลโดยการตอบคำถามปลายเปิดทางอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยชี้ว่า อุปสรรคต่อการเรียนรู้เชิงรุกที่เกี่ยวข้องกับด้านตัวของผู้เรียน คือ ความไม่กระตือรือร้นของผู้เรียน ซึ่งอาจมาจากวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบไม่โต้ตอบของผู้เรียน การขาดแรงจูงใจ ความคิดริเริ่มและการขาดความมั่นใจ นอกจากนี้ณิธรรดา เวชญาลักษณ์ (2559 : 18) ได้ศึกษาการบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูมีบทบาทในการบริหารจัดการในชั้นเรียนโดยการจัดกิจกรรมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าเองโดยครูช่วยแนะนำ ออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองรวมถึงการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกน ปรับบทบาทจากครูผู้สอนมาเป็นโค้ช (Coach) และเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำเพื่อผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการค้นคว้าอย่างอิสระในการเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based Learning) มีการใช้กลยุทธ์เชิงสร้างสรรค์ในการจัดชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา เน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้แนวทางการเรียนการสอนแบบ Teach Less, Learn More และทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivist Learning) ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ที่เป็นของตนเอง เกิดความคิดสร้างสรรค์ การจัดชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 จึงควรบูรณาการการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวมด้วยรูปแบบหรือวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาด้านผู้สอน

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างความตระหนักให้อาจารย์เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการสอนแบบ Active Learning

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์สามารถใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนแบบต่างๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) การสอนแบบโครงงาน (Project Based Learning) ได้

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาอาจารย์ให้สามารถออกแบบการเรียนรู้และสามารถโค้ชชิ่ง (Coaching) ผู้อื่นได้

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการตั้งคำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดในระดับสูง

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์วัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การประเมินตามสภาพจริง

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถในการกระตุ้นและให้คำปรึกษาแบบ Active Learning เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ใช้สื่อการสอนทั้งสื่อการเรียนการสอนพื้นฐานและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

จากผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาภรณ์ คำเจริญ (2556 : 242) ที่ได้ศึกษาภาพอนาคตการบริหารจัดการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในทศวรรษหน้า ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในปัจจุบันในด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า ความต้องการจำเป็นในปัจจุบันด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีลำดับความสำคัญสูงที่สุดเป็นอันดับแรก คือ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้และมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน รองลงมาคือ อาจารย์บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา อาจารย์มีความเป็นกันเองกับนักศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้แบบนำตนเอง และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พิจารณาความแตกต่างของผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ อารีย์ ธรรมไคร่ง (2559 : 135-136) ได้ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยการบูรณาการเชิงเนื้อหาผ่านสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่ พบว่า ด้านการสร้างแรงจูงใจและความน่าสนใจของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความเห็นว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สร้างความแปลกใหม่และท้าทายต่อการเรียนรู้ ขณะที่ผู้สอนได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้น แสดงท่าทีอยากรู้อยากเห็น เมื่อผู้สอนได้นำสื่อสมัยใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการสอน นอกจากนั้นยังแสดงความแปลกใจ ตื่นตาตื่นใจ เกิดอารมณ์ร่วมกับเรื่องราวที่ปรากฏในสื่อสมัยใหม่ที่ผู้สอนนำมาเสนอ ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนไม่น่าเบื่อ เกิดความเป็นกันเอง ไม่คร่ำเคร่งจนเกินไป การสอนโดยเน้นการกระตุ้นเร้าให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็นหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่สนใจของการสอน โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้นำไปสู่กระบวนการเรียนรู้โดยตัวผู้เรียนเอง กล่าวคือในกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ผู้สอนเป็นผู้กำหนดจัดท่าและดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้โดยจัดหาสื่อสมัยใหม่มาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงสอดแทรกทฤษฎีผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวที่ปรากฏในสื่อสมัยใหม่ ตามหัวข้อหรือเนื้อหาที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ ทศน์ศรี เสมียนเพชร (2556 : 73) ได้ศึกษาการประเมินองค์ประกอบและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาพบว่าบทบาทของครูจะเป็นผู้คอยให้การช่วยเหลือสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ให้มากที่สุด ที่สำคัญคือต้องปรับเปลี่ยนการประเมินผล ก้าวข้ามการประเมินถูกผิด ไปเป็นประเมินกระบวนการคิดและให้ความสำคัญกับการประเมินผลลัพธ์ (Outcome-based Learning) ในทักษะการคิดระดับสูง เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาความรู้ ส่วนนางลักษณ์ ใจฉลาด (2557 : 11) ได้ศึกษา ทิศทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้สอนยุคใหม่ในระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนจะต้องมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับยุคปัจจุบัน เรียนรู้ ทิศทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้สอนยุคใหม่ในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากในปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกันกระแสนการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ผู้สอนจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ณิชดา เวชญาลักษณ์ (2559 : 19)

ยังแสดงถึงความสำคัญของขั้นตอนการสอนของผู้สอนดังปรากฏในวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า การจัดชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21 ควรบูรณาการการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม ด้วยรูปแบบหรือวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติตามสภาพความเป็นจริงอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ชั้นวางแผน 2) ชั้นดำเนินการสอน 3) ชั้นสรุปบทเรียน 4) ประเมินผล Kankou และ Jauni (2008 : 28-29) กล่าวถึงปัญหาของการสอนไว้อย่างน่าสนใจว่าการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันนี้มีปัญหาที่ผู้สอน ที่ใช้มุมมองการจัดการเรียนการสอนของโลกยุคเก่า (Old Worldview) ในการถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน นักเรียนเกิดความขัดแย้งเนื่องจากโลกของโรงเรียนต่างจากโลกในปัจจุบันของเขา ทำให้มีทัศนคติเชิงลบต่อการเรียนรู้ รวมทั้งทักษะการอ่าน เขียน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จึงก้าวไปไม่เท่าทันกับความต้องการในสังคมยุคข่าวสารความรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาด้านการบริหารจัดการในมหาวิทยาลัย

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ วิธีปฏิบัติงาน รายละเอียดการดำเนินงานและขั้นตอนต่างๆของกิจกรรมที่มีความชัดเจน และปฏิบัติได้จริงในทุกระดับได้แก่ มหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชา

กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนให้ผู้บริหารและอาจารย์มีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กลยุทธ์ที่ 3 มอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้รับผิดชอบในระดับมหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชาสามารถตัดสินใจได้ตามความเหมาะสมและบริบทของงาน

กลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนให้มีช่องทางการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กรโดยใช้วิธีที่เหมาะสม

กลยุทธ์ที่ 5 จัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานให้คณะและสาขาวิชา

กลยุทธ์ที่ 6 จัดหน่วยงานดูแลรับผิดชอบ ให้คำแนะนำอาจารย์ด้านการใช้ระบบสารสนเทศในการสอน

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทุกระดับอย่างสม่ำเสมอทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับวิจัยของ สุภัทรา ภูษิตรัตน์าวลี (2560) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ พบว่า ผู้บริหารสนับสนุนแนวคิดให้คณาจารย์จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักศึกษาให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัย คือเป็นคนดีและเป็นนักปฏิบัติการณ์มืออาชีพ ดังนั้นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้มีอยู่ในตัวตนของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ คือ ทักษะวิชาการตามหลักสูตรของสาขาวิชา ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จะก้าวทันโลก ทั้งด้านการเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี และ ทักษะการทำงานและการดำรงชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม ขยันหมั่นเพียร มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถปรับตัว ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นอกจากนี้ Woodcock (1989) ยังได้กล่าวถึงการทำงานให้ประสบความสำเร็จว่าการทำงานร่วมกันเป็นทีมของบุคลากรทุกระดับในองค์กรจะทำให้งานสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ได้ องค์กรต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน สมาชิกทุกคนรับทราบยอมรับเป้าหมายและวัตถุประสงค์นั้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาด้านเทคโนโลยี สื่อ การจัดการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้สะดวกต่อการใช้งาน

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆให้มีความพร้อมทุกด้านสำหรับการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาสื่อที่ทันสมัยสำหรับสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนให้มีการจัดระบบการอำนวยความสะดวกในการใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในมหาวิทยาลัยและเครือข่ายภายนอกโดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนให้มีความสามารถในการสร้างสื่อการเรียนรู้บนแพลตฟอร์มที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาและอาจารย์

จากผลการศึกษาพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนศรี เสมียนเพชร (2556 :73) ได้ศึกษาการประเมินองค์ประกอบและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ผลการศึกษาพบว่าทรัพยากรทางการสอน (Teaching Resources) ครอบคลุมทั้งทรัพยากรบุคคลได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน ปัจจัยสิ่งแวดล้อมและการสนับสนุนด้านเทคนิค สื่อและเทคโนโลยีช่วยส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้เชิงรุกเป็นความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ที่สำคัญคือระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูงและเอื้อต่อการใช้งานของผู้เรียนได้ตลอดเวลาและพื้นที่การเรียนรู้ นอกห้องเรียนที่รองรับผู้เรียนได้ นอกจากนี้อารีย์ ธรรมโครง (2559 : 136-137) ยังได้ศึกษาภาพอนาคตการบริหารจัดการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในทศวรรษหน้า ด้านรูปแบบและแนวการสอน โดยการจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ เน้นการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ยึดผู้เรียนเป็นตัวตั้ง คำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรได้รับ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการมีส่วนร่วมและได้เรียนรู้อย่างแท้จริง ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนเห็นว่ารูปแบบการสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรีและส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ขณะที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้มี มุ่งเน้นการใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้ วิชาศาสนวิถีเป็นรายวิชาศึกษาทั่วไปที่มุ่งเน้นความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับศาสนา จึงเน้นเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อนมากนักซึ่งเหมาะกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ การจัดการเรียนรู้ลักษณะนี้จึงเหมาะสมกับผู้เรียน ทั้งช่วงวัยและระดับการศึกษาของผู้เรียนที่ต้องมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปจะเป็นการสร้างพื้นฐานทักษะการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในการจะนำไปใช้ในการเรียนในชั้นเรียนต่อไปได้รูปแบบและแนวการสอนนี้จัดอยู่ในประเภทยึดเนื้อหาสาระ (เน้นโมโนทัศน์) และประสบการณ์ผ่านสื่อเป็นหลัก ซึ่งสื่อในที่นี้ผู้วิจัยได้ระบุให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการในการสร้างทักษะการเรียนรู้ ผู้วิจัยเรียกว่า “สื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่” หรือ “สื่อสมัยใหม่” ซึ่งผลการวิจัย พบว่าผู้เรียนเห็นว่าสื่อที่ให้ความทันสมัย และสามารถเข้าถึงได้ง่ายจากแหล่งเรียนรู้ทั่วไป เช่น YouTube Website ฯลฯ ทั้งนี้ผู้สอนมีการสร้างแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อรองรับชั้นเรียน เช่น ชั้นเรียนออนไลน์ หรือการแจ้ง link หรือ Website Address ให้แก่ผู้เรียนไว้แล้ว ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้และช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการทบทวนหรือต่อยอดให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้อีกระดับหนึ่งสอดคล้องกับ เนาวนิตย์ สงคราม (2550 : 167) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการสร้างความรู้ด้วยการเรียนรู้จาก

การปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล ถ่ายโอนความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการงานวิจัยนี้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ เว็บไซต์ด้านการจัดการความรู้ที่ช่วยให้บุคลากรสายสนับสนุนเข้าใจเรื่องการจัดการความรู้ เว็บไซต์ที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ และฐานข้อมูลที่ใช้ในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมในการปฏิบัติตามขั้นตอนรูปแบบการสร้างความรู้ด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการจัดเก็บผลงานที่เป็นนวัตกรรมและจากการวิจัยพบว่า นอกจากการใช้เว็บไซต์แล้ว ยังมีการใช้ MSN พูดคุยสื่อสารกันภายในกลุ่มบุคลากรด้วยเพื่อช่วยในการดำเนินตามขั้นตอนของรูปแบบการสร้างความรู้ด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น สอดคล้องกับพลักษณ์หนักแน่น (2555) ได้ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาบัณฑิต ระหว่าง พ.ศ. 2555-2564 พบว่า ด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เชี่ยวชาญมีฉันทามติเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนิสิตนักศึกษาด้านการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในทุกคุณลักษณะโดยคุณลักษณะที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด คือ 1) สามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเพื่อสื่อสารและแสวงหาความรู้ได้อย่างคล่องแคล่ว เหมาะสมกับวิชาชีพ 2) เป็นผู้รู้เท่าทันเทคโนโลยีโดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม 3) สามารถใช้ภาษาไทยและคำราชาศัพท์ที่ถูกต้องได้เป็นอย่างดีทั้งนี้เพื่อเป็นแบบอย่างในการพูด การเขียน และ 4) สามารถใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในการสื่อสารและค้นหาความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับ นิรดา เวชญาลักษณ์ (2559 : 17) ได้ศึกษา การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อธิบายว่ากลยุทธ์ในการบริหารจัดการชั้นเรียนและการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ครูจึงต้องพยายามหาวิธีในการจัดกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้อย่างมีความสุขและบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียน ในปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยี ครูต้องสามารถใช้สื่อประกอบการสอนและเทคโนโลยีที่จำเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏในภูมิภาคตะวันตกแต่ละแห่งต้องมีการจัดสร้าง KPI ของตนเองเพราะบริบทการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน
2. เมื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏภูมิภาคตะวันตกแต่ละแห่งนำยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ไปเป็นแนวทางปฏิบัติ นั้น ควรดำเนินการทำเป้าประสงค์ แนวทางดำเนินการในแต่ละกลยุทธ์ โดยมีการจัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้าร่วมประชุมด้วยเพื่อได้ข้อมูลรอบด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถอดบทเรียนสถาบันอุดมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อทราบองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ
2. ควรมีการศึกษาคุณสมบัติของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ
3. ควรวิจัยเพื่อหายุทธศาสตร์การบริหารจัดการเรียนรู้เชิงรุกของหลักสูตรอื่นๆในมหาวิทยาลัย
4. ควรมีการวิจัยเรื่องวัดสมรรถนะของผู้เรียนหลังจากได้รับการเรียนแบบ Active Learning

เอกสารอ้างอิง

- กมล รอดคล้าย. (11 มิถุนายน 2561). ที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. [สัมภาษณ์.]
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2559). การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 13 (61), 11-20. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <https://tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/66521/54417>
- ทัศน์ศรี เสมียนเพชร. (2556). การประเมินองค์ประกอบและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เชิงรุกของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ศตวรรษที่ 21. *วารสารสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์*, 6(6), 59-80. สืบค้นเมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <file:///C:/Users/Administrator.U74NX1HQ/WJQAODR/Downloads/94881-Article%20Text-235996-1-10-20170801.pdf>
- นงลักษณ์ ใจฉลาด. (2557). ทิศทางการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้สอนยุคใหม่ในระดับอุดมศึกษา. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม*, 8 (2), 1-13. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก www.tci-thaijo.org/index.php/GraduatePSRU/article/download/55539/46114/+&cd=1&hl=th&ct=clnk&gl=th
- นพลักษณ์ หนักแน่น. (2555). *การพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ระดับปริญญาโทบัณฑิต ระหว่าง พ.ศ. 2555-2564* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาภรณ์ คำเจริญ. (2556). *อนาคตภาพการบริหารจัดการคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในทศวรรษหน้า* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2550). *การพัฒนารูปแบบการสร้างความรู้ด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการเรียนรู้ร่วมกันสำหรับบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ.2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา* (เล่มที่136) ตอนที่ 56 ง (6 มีนาคม).

สุภัทรา ภูษิตรัตนาวลี. (2560). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับคณาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารีย์ ธรรมโคร่ง. (2559). ทักษะคิดและพฤติกรรมของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยการบูรณาการเชิงเนื้อหาผ่านสื่อการเรียนการสอนสมัยใหม่. *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12 (1), 123-146. สืบค้นเมื่อ 28 พฤษภาคม 2561, จาก <https://www.tci-thaijo.org/index.php/eJHUSO/article/download/82220/65356/>

Aksit, F., Niemi, H., & Nevgi, A. (2016). Why is active learning so difficult to implement: The Turkish case. *Australian Journal of Teacher Education*, 41(4), 94-109.

Kanko, H., & Jouni, V. (2008). *Challenges for education in Facing the Future*. Loima, J. (ED.) Helsinki: Helsinki University Press.

Woodcock, M. (1989). *Team development manual*. Worcester: Billing and sons.